

EKR 14. számú melléklet

22. Kutatási és Innovációs Szabályzat²⁰⁵

Preambulum

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola (a továbbiakban: Főiskola) rögzíti a működési misszióját és alapelveit. A Főiskola autonóm intézmény, amely a tudományos kutatásban és az oktatásban hozza létre, értékeli és adja át a buddhista kultúra és a Dharma értékeit. Annak érdekében, hogy kielégítse a kor szükségleteit, kutatási és oktatási tevékenységének minden politikai és gazdasági hatalommal szemben erkölcsi és szellemi vonatkozásban is függetlennek kell lennie. Az alapelv elérésének eszköze, hogy a Főiskolai közösség minden tagjának lehetővé kell tenni, hogy hozzájusson azokhoz az eszközökhöz, amelyek lehetővé teszik az oktatás és kutatás szabadságának megőrzését.

A kutatás szabadságának tiszteletben tartása mellett a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.), a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló 2014. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Innovációs tv.) alapján a Főiskolán folytatott tudományos kutatás, tudományos kutatás-fejlesztési tevékenység személyi és etikai kereteit az alábbiak szerint határozza meg.

I. fejezet Alapelvek

1. § (1) A Főiskola kutatási alaptevékenysége magában foglalja az alap- és alkalmazott kutatásokat, valamint az innovációt.
  - (2) A Főiskola az oktatók, a tudományos kutatók és a hallgatók számára biztosítja a tudományos kutatás és tudományok művelésének szabadságát, támogatja feltételeinek megvalósulását.
  - (3) A Főiskola hivatott olyan légkör megteremtésére, amelyben a kutatás és a tudományok művelése akadály nélkül folytatható. A kutatás és a tudományok művelésének szabadsága – a gondolkodás, a szakmailag megalapozott véleménynyilvánítás, a publikálás elengedhetetlen elemei az alaptevékenység megfelelő, magas szinten történő folytatásának.
  - (4) A Főiskola biztosítja a szabad véleménynyilvánítás szerint a szabad tudományos véleménynyilvánítás (álláspontok és kritikák megfogalmazásának) lehetőségét is, amennyiben azok nem sértik mások hasonló véleménynyilvánítási lehetőségét, valamint méltányosak az esetlegesen eltérő álláspontokkal.
  - (5) A Főiskola gondoskodik a tehetséggondozásról, a kutatói utánpótlás neveléséről. A képzés során fejleszti a hallgatók jártasságát a kutatási-fejlesztési munkában, a megszerzett ismeretek gyakorlati hasznosításának készségét, a vállalkozási készséget.
2. § A tudományos kutatásnak, a tudományok művelésének és a kreatív munka végzésének általános célja új, tudományosan megalapozott ismeretek szerzése, illetve szellemi alkotások létrehozása.

II. fejezet Általános rendelkezések

1. A szabályzat hatálya

3. § (1) A Szabályzat személyi hatálya kiterjed

- a) a Főiskola munka- vagy munkavégzésre irányuló egyéb, valamint polgári jogi jogviszonyban álló a Főiskola intézményi keretein belül, illetve a Főiskolával együttműködésben folyó tudományos kutatásban, oktatásban részt vevő személyekre;
- b) a Főiskola kutatást végző vendégkutatókra, amennyiben a Főiskola eszközeit használják és a kutatás közüzemi költségeit a Főiskola viseli;
- c) a Főiskolával hallgatói jogviszonyban álló személyekre (továbbiakban együttesen: hallgató),

²⁰⁵ Elfogadta a Szenátus 2025. július 10-én kelt, 31/2025. (07.10.) sz. határozatával, módosította a Szenátus 2026. május 21-i ülésén.

d) külön megállapodás alapján, a Főiskola területén működő, a tudományos kutatásban, oktatásban részt vevő gazdálkodó szervezetek munkavállalóira.

A b) pont szerinti vendégkutatók és a c) pont szerinti hallgatók kötelesek nyilatkozatot tenni, amelyben vállalják, hogy a Szabályzat rendelkezéseit magukra nézve kötelezőnek fogadják el. A nyilatkozat beszerzéséért annak a tanszéknek a vezetője felelős, ahol a hallgató, illetve vendégkutató a kutatási tevékenységet végzi. A nyilatkozatok elkészítéséért és nyilvántartásáért az érintett tanszék, vagy kutatócsoport vezetője felelős.

(2) A Szabályzat tárgyi hatálya a Főiskolán folytatott tudományos kutatási és fejlesztési tevékenységekre, az alap- és alkalmazott kutatásokra vizsgálatokra terjed ki.

2. Értelmező rendelkezések

4. § E szabályzat alkalmazásában:

- a) kutatás-fejlesztés (a továbbiakban: K+F): magában foglalja az alapkutatást, az alkalmazott kutatást és kísérleti fejlesztést. A kutatás-fejlesztés fogalma e szabályzat alkalmazásában kiterjed valamennyi tudományterületen folytatott tudományos kutatás-fejlesztési tevékenységre is.
- b) alapkutatás: kísérleti vagy elméleti munka, amelyet elsősorban jelenségek vagy megfigyelhető tények háttérével kapcsolatos új ismeretek megszerzésének érdekében folytatnak, anélkül, hogy kilátásba helyeznék azok közvetlen üzleti alkalmazását;
- c) alkalmazott kutatás: tervezett kutatás vagy kritikus vizsgálat, amelynek célja új ismeretek és szakértelem megszerzése új termékek, eljárások vagy szolgáltatások kifejlesztéséhez vagy létező termékek, eljárások vagy szolgáltatások jelentős mértékű fejlesztésének elősegítéséhez, amely magában foglalja komplex rendszerek összetevőinek létrehozását
- d) kísérleti fejlesztés: a meglévő tudományos, technológiai és egyéb vonatkozó ismeretek és szakértelem megszerzése, összesítése, alakítása és felhasználása új vagy javított termékek, eljárások vagy szolgáltatások kidolgozása céljából,
- e) innováció: egy új vagy továbbfejlesztett termék vagy folyamat, vagy ezek kombinációja, amely jelentősen különbözik a formájától vagy a finanszírozási módjától függetlenül az adott szervezet korábbi termékeitől vagy folyamataitól, és amelyet termék esetén a potenciális felhasználók számára elérhetővé tettek, vagy amelyeket folyamat esetén a szervezet használatba vett
- f) felsőoktatási kutatás-fejlesztési vállalkozási tevékenység: megrendelés alapján vagy együttműködés keretében a felsőoktatási intézmény által végzett, jelen szabályzatban meghatározott tevékenységek, valamint azok résztevékenységei;
- g) kutatóhely: alap-, illetve főtevékenységként vagy ahhoz kapcsolódóan kutatás-fejlesztési tevékenységet folytató intézmény, szervezeti egység;
- h) kutató: az a természetes személy, aki új ismeret, szellemi alkotás, termék, szolgáltatás, eljárás, módszer, rendszer létrehozásával, fejlesztésével vagy ezt célzó projektek megvalósításával, illetve a megvalósítás irányításával foglalkozik, valamint az a személy, aki ilyenben részt vesz
- i) kutatás vezető: az adott kutatási tevékenység irányításáért, szakmai megfelelőségéért és határidőre történő teljesítéséért felelős személy;
- j) kutatási terv: az adott kutatási tevékenység részletezése és ütemezése;
- k) kutatással érintett szervezeti egység: a Főiskola alaptevékenységéből adódóan vagy külső megbízás keretében elvégzendő kutatási tevékenység, szolgáltatás elvégzéséért felelős szervezeti egység;
- l) kutatás: a tudományos kutatás során – szemben a hétköznapi ismeretszerzési lehetőségekkel – a kutató a kutatási probléma, kérdésvetítés meghatározása után tervezetten, szabályszerűen adatokat gyűjt, az adatokat feldolgozza, elemzi és annak eredményeként új ismeret – függetlenül attól, hogy jogi védelemben részesülő vagy jogi oltalommal védhető – jön létre.

III. fejezet A kutatókra vonatkozó szabályok

1. A kutatók jogai

5. § A kutatókat a Főiskola mindenkor hatályos vonatkozó szabályzataiban foglaltakkal összhangban megilleti az a jog, hogy

- emberi méltóságát és személyiségi jogait tiszteletben tartsák, kutatói tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez,

- használja a Főiskola létesítményeit, eszközeit és berendezéseit,
- tudományos célú pályázatot nyújtson be,
- munkaköri feladataiból származó kutatási feladatai mellett a maga választotta tudományos témában végezzen kutatótevékenységet,
- belső és külső partnerekkel kutatási projekteket generáljon,
- amennyiben indokolt – a megfelelő szellemi tulajdon-védelmi intézkedések megtételét követően - kutatási eredményeit közzé tegye,
- közvetlenül vagy képviselője útján az e szabályzatban rögzített módon részt vegyen az érdekét érintő döntések meghozatalában.

2. A kutatók kötelezettségei

6. § A kutató kötelezettsége, hogy

- a) megtartsa a jogszabályokban, a Főiskolai szabályzatokban foglaltakat,
- b) munkáját személyesen, az általában elvárható szakértelemmel és gondossággal, munkaköri leírásában meghatározottak, valamint a munkájára vonatkozó szabályok, előírások és utasítások szerint végezze,
- c) részt vegyen a Főiskola alaptevékenysége ellátásában,
- d) a Főiskola szakmai presztízsének megfelelő, színvonalas munkát végezzen, melyről köteles korrekt, mindenre kiterjedő tájékoztatást nyújtani a megbízónak,
- e) munkája során a munkahelyi környezetével kapcsolatban környezettudatos magatartást folytasson, a rábízott vagy az általa használt eszközöket rendeltetésszerűen használja, óvja, továbbá lehetőség szerint törekedjen azok minél hatékonyabb kihasználására,
- f) a szakterületére vonatkozó előírásokat betartsa és érvényesítse
- g) a Főiskola üzleti titkát megőrizze, különös tekintettel az olyan munkavégzésre irányuló további jogviszonyra, mely keretében a Főiskola üzleti titkát képező információ, megoldás kerülhet felhasználásra,
- h) a szakmai részvételével kötött kutatási szerződésekből foglalt tevékenységeit a szerződésben foglaltaknak megfelelően, maradéktalanul ellássa,
- i) a Főiskola továbbá vendégkutatóként, illetve a Főiskola és más intézmény, szervezet, gazdasági társaság együttműködése keretében – önállóan vagy más kutatókkal történő együttműködés keretében – végzett kutatási eredményeinek publikálásakor a Főiskola nevét és a publikációval érintett tudományterületi besorolását feltüntesse.

3. A kutatásra vonatkozó általános szabályok

7. § (1) A kutató a munkaviszony vagy egyéb jogviszony fennállása alatt - kivéve, ha erre jogszabály feljogosítja - nem tanúsíthat olyan magatartást, amellyel munkáltatója jogos gazdasági érdekeit sértene vagy veszélyeztetné.

(2) A kutató köteles a munkaidőn kívül is tartózkodni olyan magatartás tanúsításától, amely-különösen a munkakörének jellege, a munkáltató szervezetében elfoglalt helye alapján -közvetlenül és ténylegesen alkalmas munkáltatója jó hírvének, jogos gazdasági érdekének veszélyeztetésére.

8. § A kutató véleménynyilvánításhoz való jogát úgy gyakorolhatja, hogy az a munkáltató jó hírnevét, jogos gazdasági és szervezeti érdekeit ne sértse vagy veszélyeztesse.

9. § (1) A kutató köteles a munkája során tudomására jutott üzleti titkot, a Főiskolára, illetve tevékenységére vonatkozó alapvető fontosságú információkat megőrizni. Ezen túlmenően sem közölhet illetéktelen személlyel olyan adatot, információt, amely munkaköre betöltésével összefüggésben jutott a tudomására, és amelynek közlése a munkáltatóra vagy más személyre hátrányos következménnyel járhat.

10. § A kutató szerződés alapján végzett kutatási tevékenysége során köteles a Főiskola szakmai presztízsének megfelelő, színvonalas munkát végezni.

11. § A szerződés alapján végzett kutatási tevékenység a Főiskola gazdasági érdekeit nem sértheti.

12. § A kutatót a Főiskola vezetése - kutatási tevékenységéhez kapcsolódóan - adatszolgáltatásra kérheti fel és a kutatót köteles teljesíteni.

13. § A kutató köteles a munkaköri kötelezettsége körében létrehozott szellemi alkotásokat a Szellemi tulajdon-kezelési Szabályzatban foglaltak szerint bejelenteni.

14. § A kutató nem létesíthet olyan munkavégzésre irányuló további jogviszonyt, amely a munkaviszony alapján betöltött

munkakörével összeférhetetlen.

IV. fejezet Kutatási tevékenységhez kapcsolódó szerződések

1. Kutatási tevékenységhez kapcsolódó szerződésekre vonatkozó közös szabályok

15. § (1) A kutatási szerződés, a szolgáltatási szerződés, valamint az egyéb, kutatáshoz kapcsolódó szerződések kötelező tartalmi elemeire, előkészítésére, ellenjegyzésére, az aláírás rendjére, a szerződések nyilvántartására vonatkozó részletes szabályokat a Főiskola eljárásrendje tartalmazza (SZMSZ).

(2) A kutatással érintett szervezeti egység vezetőjének felelőssége annak kezdeményezése, hogy bármilyen, külső partner bevonását igénylő kutatási tevékenység megkezdése előtt az együttműködés feltételei írásban rögzítésre kerüljenek jelen szabályzat szerint.

16. § A kutatással érintett szervezeti egység vezetője - a kapcsolódó szervezeti egységekkel együtt - felelős a szerződésben foglalt feladatok szerződésszerű teljesítéséért, valamint a szerződés teljesítését követően a megfelelő elszámolás és lezárás elvégzéséért.

2. Szerződéskötéssel összefüggő összeférhetlenségi szabályok

17. § (1) A Főiskolával munkaviszonyban álló személy köteles előzetesen írásban a Főiskolai munkáltatói jogkör gyakorlója részére bejelenteni, ha akár munkavállalóként, akár munkavégzésre irányuló további jogviszony keretében, személyesen, vagy közeli hozzátartozója, vagy olyan gazdasági társaság illetve egyéb szervezet, amelynek tagja, vagy tisztségviselője (együttesen: személyes érintettség) szerződéses jogviszonyba lép a Főiskolával, közvetlenül, vagy bármilyen szerződéses láncolat, vállalkozási konstrukció útján közvetetten.

(2) Közvetett szerződéses kapcsolatnak minősül, ha az adott jogügylet a meghatározott áttételeken, láncolaton, kapcsolati konstrukción keresztül a Főiskola érdekkörében teljesül, illetve végső soron a Főiskola finanszírozza.

(3) Nem köthető szerződés akkor, ha az ügylet bármilyen vonatkozásban sérti vagy veszélyezteti a Főiskola gazdasági érdekeit, ideértve, ha a munkavállaló a személyében érintett ügyletbe kötődően döntést hoz, döntést javasol, vagy a döntésre befolyásoló hatású közreműködő tevékenységet végez.

V. fejezet Kutatói Információs Rendszer

Általános szabályok

18. § (1) A Főiskola kutatói információs-nyilvántartási rendszert működtet a Főiskolán folyó, különböző jellegű kutatási tevékenységek összességének naprakész, átlátható és egységes nyilvántartása céljából.

(2) A kutatói információs-nyilvántartási rendszer elsődleges feladatai:

- a kutatási tevékenységek átláthatóvá tétele, rendszerbe szervezése,
- átlátható kutatási folyamat támogatása,
- a kutatással kapcsolatos adatok teljes körű adminisztrációjának támogatása,
- kimutatások készítése a Főiskola vezetése számára,
- alapadatok szolgáltatása a vezetői információs rendszer számára a belső és külső adatszolgáltatási igények kielégítésére.

19. § A jelen szabályzat hatálya alá tartozó kutatási tevékenységet folytató személyeknek kötelessége a kutatói információs rendszerbe történő adatszolgáltatás, valamint a felvitt adatok naprakészen tartása.

VI. fejezet A tudományos publikálás szabályai

22. § A tudományos publikáció olyan eredeti, intellektuális alkotótevékenységen alapuló, független szakértői véleményező eljárás eredményeként elbíralt tudományos eredmény(ek) leírása, amelyeket a szerzők értek el, és amelyekért a szakmai felelősséget vállalják. Tudományos publikáció különösen a közlemény, tanulmány, könyvrészlet és a könyv.

Célja a kutatók eredményeinek ismertetése, és azok mások által történő felhasználásának elősegítése.

23. § (1) Az ellenőrizhető (szakemberek által megismételhető) módon regisztrált kísérleti, megfigyelési anyagok vagy elméleti következtetések, valamint a kreatív alkotások dokumentációjának hiteles elkészítése és annak megőrzése minden kutató kötelezettsége.

(2) A dokumentációban a kutatás minden olyan részletét fel kell tüntetni, amely szükséges ahhoz, hogy megfelelő szakemberek azt világosan megértsék.

(3) A dokumentációt a kutatással párhuzamosan kell készíteni. A dokumentációk nem évülnek el, azokat nem lehet selejtezni, kivéve, ha jogszabály ettől eltérően rendelkezik.

24. § A megjelent közlemények tartalmáért a szerzők tartoznak felelősséggel.

25. § (1) Tudományos publikációban szerzőként kell szerepeltetni azt a személyt, aki tudományos munkáján keresztül jelentős hozzájárulást adott kutatás, vagy kísérletek tervezéséhez, megvalósításához, az eredmények értékeléséhez és ellenőrzéséhez. Az intézményben betöltött pozíció vagy a kutatás finanszírozásában betöltött szerep önmagában nem indokolja, hogy valaki a publikáció szerzőjeként legyen feltüntetve.

(2) A szerzők sorrendjének meghatározása a kutatásban résztvevők feladata és joga. Jelentős intellektuális hozzájárulás nélkül etikailag kifogásolható a szerzőség.

26. § (1) Lényegében azonos tartalmú kéziratot nem nyújthat(nak) be a szerző(k) egyidejűleg több helyre elsődleges közlés céljából.

(2) Megengedhető ugyanakkor egy rövid formában publikált előzetes közlemény kibővített, teljes formában történő újbóli benyújtása, vagy – tekintettel a társadalomtudományok esetében érvényesülő publikálási szabályokra – egy előzetesen benyújtott hosszabb terjedelmű műhelytanulmány alapján készült közlemény újbóli benyújtása, az előzetes közlésre történő korrekt hivatkozással.

28. § (1) Az ismeretterjesztő közleményekkel kapcsolatban megfogalmazható etikai előírások alapvető követelményei azonosak a tudományos publikációk etikai normáival. Bár a tudományos szigor követelményei laikusok számára írt munkákban nem érvényesíthetők maradéktalanul, a szerző(k)nek olyan mértékben törekednie(ük) kell arra, amennyiben az nem veszélyezteti a közérthetőséget.

(2) A kutatóknak mindig a hiteles szakmai kommunikációra kell törekednie.

29. § Amennyiben egy tudományos publikációval kapcsolatban felmerül a plágiumnak, adatok szándékos manipulálásának, a szándékos félrevezetésnek vagy bármilyen csalásnak a gyanúja, a szerzőkkel szemben az illetékes szervezeti egység vezetője köteles etikai vizsgálatot kezdeményezni, tekintettel arra, hogy a felsoroltak tiltott magatartások.

30. § Kutatási eredmény publikálása vagy egyéb módon történő nyilvánosságra hozatala előtt a szerző köteles figyelembe venni a Főiskola szellemi alkotások jogvédelméhez fűződő jogait.

31. § (1) A kutatási tevékenység során tilos:

a) az adatok önkényes módosítása, meghamisítása, helytelen kezelése, a plagizálás,

b) a szerzőség és/vagy mások lényegi hozzájárulásának (a hallgatókat is beleértve) el nem ismerése, vagy olyan információ, elgondolás, adat felhasználása, amelyhez bizalmas kézirat, pályázati anyag vagy kollegiális információcsere révén jutott hozzá, vagy archív anyagok szabálytalan felhasználása,

c) a kutatók, a kutatásban érintettek, vagy mások egészségének és biztonságának érdekét szolgáló jogszabályok és a szabályzatok, előírások, vagy a kutatásra vonatkozó jogszabályi előírások megsértése,

d) lektorálási, kiadói és bírálói eljárásokkal kapcsolatos vétségek elkövetése, valamint az összeférhetlenség a bírálati folyamatban,

e) a koholmány: a minden alapot nélkülöző „eredmények” közlése,

f) a személyes befolyásolás (mely irányulhat a befolyásoló érdekében történő előnyös állásfoglalás kikényszerítésére, vagy harmadik személyre vonatkozó előnytelen döntés meghozatalára, ellenszolgáltatás kérésére stb.)

g) a személyiségi jogok megsértése (pl. kísérleti alanyként bevont személyek méltóságának és szabadságának megsértése stb.)

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően megengedett mindaz, ami a kutatási folyamat benső sajátosságaihoz tartozik: mint a jóhiszemű tévedés, az eltérő interpretáció, az adatmegítélés, vagy a kísérlet-tervezés.

(3) A kutatás, a tudományok művelése eredményéről számot adó publikációban és a kreatív munka végzése eredményében megfelelően fel kell tüntetni, ha tudatosan felhasználjuk mások eredményeit, megfogalmazásait, vizuális vagy szóbeli megnyilvánulásait, akár közvetlenül idézve, akár másolatot készítve, vagy átfogalmazva. Ezt a követelményt a nyilvánosságra hozott és a nyilvánosságra nem hozott eredeti eredmények vonatkozásában egyaránt be kell tartani.

VII. fejezet A kutatás erkölcsi és etikai alapelvei

32. § A kutatási tevékenységek végzése során a jelen szabályzat hatálya alá tartozó szervezetek és személyek magukra nézve kötelezőnek ismerik el az **MTA Tudományetikai Kódexében** meghatározott erkölcsi és etikai alapelveket:

- Tisztesség a tudományos célok és a kutatási szándékok ismertetésében, a tudományos módszerek, eljárás módok és megalapozott értelmezések szabatos bemutatásában, továbbá az eredmények alkalmazásában rejlő lehetőségek, veszélyek és jogosnak tekinthető igények világossá tételében.
- Megbízhatóság a kutatás végzésében, az adatok rögzítésében és tárolásában, továbbá az adatok közlésében. A gondatlanság és figyelmetlenség kiküszöbölése. Teljes körű beszámolás a kutatás kivitelezéséről és eredményeiről.
- Objektivitás: az értelmezések és a következtetések levonása kizárólag tényeken vagy elfogulatlan és logikus bizonyítás alapulhat, valamint olyan adatokon, amelyek helyessége legalább elméleti szinten ellenőrizhető.
- Pártatlanság és függetlenség bármely érdekelt féltől vagy csoportérdektől, ideológiai vagy politikai nyomásgyakorlástól, gazdasági vagy pénzügyi befolyástól.
- Nyitottság az eredmények más kutatókkal történő megbeszélésekor és az eredmények publikálása során, hozzájárulva a közös tudáskincs gyarapításához. A nyitottság feltételezi a tudományos közleményben közzétett eredményeket alátámasztó adatok nyilvánosságát és hozzáférhetőségét minden érdeklődő kutató és közvélemény számára. Ezt az alapelvet indokolt esetben korlátozhatják a kutatás jellegéből adódó speciális szempontok (iparjogvédelem, személyiségi jogok védelme, stb.).
- Gondosság a kutatásban résztvevőket és annak tárgyait illetően, legyenek azok emberek, a környezet vagy a kultúra termékei.
- Elfogulatlanság a mások munkájának bemutatásában, a referenciák megadásában. A kutató kollégák szakmai integritását tiszteletben kell tartani, eredményeiket becsületesen kell kezelni.
- Önzetlen és elfogulatlan részvétel a tudományos közéletben: a bírálati folyamatokban, a tudományos testületek és a bizottságok munkájában.

33. § (1) A kutató köteles a fenti alapelveknek megfelelően eljárni kutatási tevékenysége során.

(2) A hallgatói tudományos munka irányításában szerepet vállaló kutatók felelősek a vezetett hallgató munkájának etikai vonatkozásaiért is. Az irányító kutatónak világosan meg kell fogalmaznia a kutatásba bevont hallgatóval szembeni elvárásait, részletesen informálnia kell a projekt céljáról, a tőle elvárt munkáról és felelősségéről. Rendszeresen rendelkezésre kell állnia konzultációra, melynek keretében feladata tanácsok adása, a kutatási folyamat segítése, valamint a hallgatók munkájának érvekkel alátámasztott értékelése.

A kutatási eredmények gyakorlati alkalmazása

34. § Amennyiben a kutatási eredményeknek potenciális gyakorlati alkalmazásai lehetnek, a kutatónak törekednie kell közvetlenül vagy mások bevonásával azok realizálására.

35. §. A kutatóknak, a tudományok művelőinek és a kreatív munka végzőinek szigorúan követniük kell a kutatási támogatást adó intézmény elvárásait és a Főiskolai szabályzatokat.

36. § A kutatásban, a tudományok művelésében és a kreatív munkában felhasznált közvetlen támogatásokat fel kell tüntetni a publikációkban, illetve az eredmények egyéb megjelenítésében.

VIII. Kutásetikai eljárásrend²⁰⁶

37. § (1) A Főiskolán folytatott kutatási tevékenységek etikai megfelelőségéről elsődlegesen a Kutásetikai Bizottság dönt.

(2) A Kutásetikai Bizottság feladata különösen:

- a) a kutatási tevékenységek etikai szempontú véleményezése,
- b) a kutatások kockázati szintjének értékelése,
- c) a kutatások engedélyezése

²⁰⁶ Módosította a Szenátus 2026. május 21-i ülésén.

d) a kutatások engedélyének feltételekhez kötésére,

e) szükség esetén külső szakértők bevonásának kezdeményezése.

(3) A kutatási tevékenység megkezdésének feltétele, hogy a kutatás vezetője – a kutatás jellegétől függően – a Kutatásetikai Bizottság részére előzetesen benyújtsa a kutatási tervet és az etikai megfelelés megítéléséhez szükséges információkat.

38.§ A kutatások kockázati kategóriái

(1) A Kutatásetikai Bizottság a benyújtott kutatási terv alapján a kutatásokat etikai és adatvédelmi szempontból az alábbi szerinti kockázati kategóriákba sorolja:

I. Alacsony kockázatú kutatásnak minősül az a kutatás, amely:

a) nem jár fizikai vagy pszichés megterheléssel a résztvevők számára,

b) nem érint különleges személyes adatot, vagy az adatkezelés anonim módon történik,

c) a kutatás során alkalmazott módszerek a mindennapi életben szokásos tevékenységekkel azonos vagy azokhoz hasonló terhelést jelentenek,

d) a résztvevők teljes körűen tájékoztatásra kerültek és részvételük önkéntes.

II. Közepes kockázatú kutatásnak minősül az a kutatás, amely:

a) korlátozott mértékben érint személyes vagy különleges adatot,

b) a résztvevők pszichés vagy érzelmi állapotát érintheti, de nem okoz jelentős megterhelést,

c) kérdőíves, interjú vagy megfigyeléses módszereket alkalmaz,

d) a kutatás során a résztvevők védelme megfelelő intézkedésekkel biztosítható.

III. Magas kockázatú kutatásnak minősül különösen az a kutatás, amely:

a) az emberi egészségi állapot, idegrendszeri működés vagy mentális folyamatok vizsgálatára irányul,

b) biometrikus, egészségügyi vagy egyéb különleges adat kezelésével jár,

c) a résztvevők fizikai vagy pszichés megterhelésével járhat,

d) orvosi vagy műszeres vizsgálatot (pl. EEG, képalkotó eljárás) alkalmaz,

e) sérülékeny csoportokat érint (különösen kiskorúak, betegek vagy fokozottan kiszolgáltatott személyek),

f) külső egészségügyi vagy kutatóintézmény bevonását igényli.

39.§ A kockázati besorolás következményei

(1) Alacsony kockázatú kutatás esetén a kutatás a Bizottság jóváhagyását követően megkezdhető.

(2) Közepes kockázatú kutatás esetén a kutatás a Bizottság által meghatározott feltételek teljesülése mellett végezhető.

(3) Magas kockázatú kutatás esetén a kutatás kizárólag külső partnerintézmény bevonásával és a szükséges etikai engedélyek birtokában végezhető.

(4) Fentiekre tekintettel a Bizottság döntése alapján:

a) alacsony kockázatú kutatás esetén a kutatás engedélyezhető,

b) közepes kockázatú kutatás esetén a kutatás feltételekhez köthető,

c) magas kockázatú kutatás esetén a kutatás kizárólag külső partnerintézmény bevonásával végezhető.

(5) A Bizottság indokolt esetben jogosult további információk, dokumentumok benyújtását kérni, illetve külső szakértő bevonását kezdeményezni.

(6) A Kutatásetikai Bizottság munkájába a kutatás jellegétől függően külső szakértő – különösen egészségügyi, pszichológiai vagy egyéb releváns szakterület képviselője – bevonható.

(7) A Főiskola kutatósetikai véleménye nem helyettesíti a jogszabály által előírt hatósági vagy egyéb etikai engedélyeket.

40. § Külön rendelkezés a kutatások jogszabályi megfelelésének biztosításáról:

(1) A kutatások kizárólag a vonatkozó jogszabályok betartásával végezhetők, különösen az alábbi jogszabályok figyelembevételével:

a) 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről,

b) 23/2002. (V. 9.) EüM rendelet,

c) 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról,

d) adatvédelemre vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok.

(2) A Főiskola a külön engedélyköteles kutatásokat önállóan nem végzi, azok kizárólag megfelelő szakmai és etikai felügyelet mellett, külső partnerintézmény bevonásával valósíthatók meg.

41. § A kutatásetikai eljárás általános szabályai

(1) A kutatási tevékenység megkezdésének feltétele a kutatás etikai megfelelőségének előzetes vizsgálata és a vizsgálat eredményeképpen a Kutatásetikai Bizottság engedélye.

(2) A kutató köteles a kutatás megkezdése előtt részletes kutatási tervet készíteni, amely tartalmazza különösen:

- a) a kutatás célját és tudományos indokoltságát,
- b) a kutatás módszertanát,
- c) a résztvevők körét és a beválasztás feltételeit,
- d) az adatkezelés módját és jogalapját,
- e) a kutatás várható időtartamát.

43. § Külső partnerintézmény bevonása

(1) Magas kockázatú kutatás esetén a kutatás kizárólag olyan partnerintézmény bevonásával végezhető, amely rendelkezik a kutatás jellegének megfelelő szakmai, jogszabályi és etikai jogosultságokkal.

(2) A Főiskola és a partnerintézmény együttműködését írásbeli megállapodásban szükséges rögzíteni.

(3) A partnerintézmény feladata különösen:

- a) a kutatáshoz szükséges szakmai és technikai feltételek biztosítása,
- b) a szükséges etikai engedélyek beszerzése,
- c) az egészségügyi, jogszabályi és szakmai előírások betartása.

43. § A kutatás megkezdésének feltételei

(1) A kutatás megkezdésének együttes feltételrendszere:

- a) a Kutatásetikai Bizottság jóváhagyása,
- b) amennyiben szükséges külső etikai engedélyek rendelkezésre állása,
- c) amennyiben szükséges a kutatáshoz partnerintézmény, a partnerintézménnyel kötött írásbeli megállapodás,
- d) a résztvevők megfelelő, előzetes tájékoztatása és önkéntes hozzájárulása,
- e) az adatkezelési feltételek biztosítása.

(2) A kutatás a fenti feltételek hiányában nem kezdhető meg.

44. § Kutatásokkal kapcsolatos felelősségi rendszer

(1) A kutató felel a kutatás szakmai tartalmáért és a kutatási tervben foglaltak betartásáért.

(2) A Kutatásetikai Bizottság felel a kutatás etikai megfelelőségének vizsgálatáért és a kockázati besorolásért.

(3) A Főiskola felel a kutatási tevékenységek intézményi kereteinek biztosításáért.

(4) A partnerintézmény felel az egészségügyi, neurokognitív vagy egyéb speciális vizsgálatok szakmai és etikai megfelelőségéért, valamint az esetlegesen szükséges engedélyek beszerzéséért.

IX. fejezet Záró- és hatályba léptető rendelkezések

45. § (1) Felhatalmazást kap a Rector, hogy a jelen szabályzathoz kapcsolódó eljárásrendeket és a szabályzat végrehajtásához szükséges további részletszabályokat utasításban határozzák meg.

(2) Jelen szabályzatot a Szenátus 2025. július 10-e napján hozott 31/2025. (07.10.) számú határozatával elfogadta, és 2026. május 21-én módosította.

(3) Jelen szabályzat a Szenátus általi elfogadása napján lép hatályba.

Budapest, 2026. május 21.

Karsai Gábor rektor

